

Súd: Okresný súd Trnava
Spisová značka: 22P/27/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3116200704
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 06. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Lucia Mizerová
ECLI: ECLI:SK:OSTT:2016:3116200704.2

Uznesenie

Okresný súd Trnava, v právnej veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: X. K., narodená XX.X.XXXX, t. č. u matky, zastúpená kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, M. R. Štefánika 20, Trenčín, dieťa rodičov - matky M. A., nar. X.X.C., bytom F. Y., t. č. Zariadenie núdzového bývania pre ženy - H., Q.. L. van U. XXX/X, D. X. a otca G. K., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Y. XXX, v konaní o nejasnom návrhu starej matky Z. A. na úpravu práv a povinností k maloletej, o návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia o zverení maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti a o návrhu kolízneho opatrovníka na zverenie maloletej do ústavnej starostlivosti, t a k t o

rozhodol:

Súd ruší uznesenie Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 11P/29/2016 zo dňa 18.3.2016, o ustanovení Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica za opatrovníka pre maloletú.

Súd ustanovuje Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, M. R. Štefánika 20, Trenčín, za opatrovníka pre maloletú X. K., nar. XX.X.XXXX, bytom F. Y., t. č. s matkou v Zariadení núdzového bývania pre ženy - H., Q.. L. van U. XXX/X, D. X..

Súd u k l a d á matke M. A., nar. X.X.XXXX, bytom F. Y., t. č. ZNB H., Nám. L. van U. XXX/X, D. X., dočasne odovzdať maloletú X. K., nar. XX.X.XXXX do starostlivosti nahrádzajúcej jej starostlivosť, do Detského domova Prievidza, Ul. Š. Závodníka 494/24, 971 01 Prievidza.

Súd návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia na zverenie maloletej do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti zamieta.

odôvodnenie:

Návrhom doručeným Okresnému súdu Trenčín dňa 15.1.2016, podala stará matka maloletej X., p. Z. A., bytom F. Y. XXX nejasný a nezrozumiteľný návrh vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. K., nar. XX.X.XXXX. Okresný súd Trenčín dňa 2.2.2016 vec postúpil Okresnému súdu Považská Bystrica, ktorý naposledy rozhodoval vo veci úpravy práv a povinností k maloletej. Okresný súd Považská Bystrica uznesením č. k. 11P/29/2016-39 zo dňa 8.3.2016 preniesol svoju príslušnosť na Okresný súd Trnava, vzhľadom na to, že matka aj s maloletou t. č. bývajú v ZNB - H., D. X., okres W.. Uznesením č. k. 22P/27/2016-19 zo dňa 28.6.2016 súd starú matku vyzval na odstránenie väd ňou podaného návrhu.

V predmetnej veci bol maloletej uznesením Okresného súdu Považská Bystrica sp. zn. 11P/29/2016 zo dňa 18.3.2016 ustanovený za opatrovníka Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica. Pretože podľa oznámenia Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, má maloletú X. v evidencii práve tento úrad práce, pričom maloletá aj matka sú obe trvale bytom F. Y., čo je okres W., súd ustanovenie Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Považská Bystrica za kolízneho opatrovníka pre maloletú zrušil a za kolízneho opatrovníka v súlade s ustanovením § 31 ods. 2 Zákona o rodine ustanovil maloletej Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín.

Maloletá X. K. bola naposledy rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č. k. 3P/29/2015-32 zo dňa 16.6.2015 zverená do osobnej starostlivosti matke, pričom nad výchovou maloletej bol nariadený dohľad.

Podľa správy Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín zo dňa 22.2.2016, bývali matka s maloletou v ZNB - H., D. X., pričom vykonaným šetrením v rámci nariadeného výchovného opatrenia bolo zistené, že starostlivosť matky o dieťa je pod neustálym dohľadom pracovníčok zariadenia, úroveň starostlivosti matky o dieťa sa javí ako lepšia. Dieťaťu matka venuje pozornosť podľa svojich schopností a intelektových možností, v poslednom období sa matka veľmi snaží a je badateľný posun v jej správaní. Otec dieťaťa sa o maloletú dcéru zaujíma, matku s dieťaťom navštevuje v zariadení a prispieva i nad rámec výživného. Podľa úradu práce nariadené výchovné opatrenie - dohľad nad maloletou X. plní svoj účel a t.č. nie je potrebné vykonávať nové opatrenia.

Otec maloletej podal dňa 23.3.2016 písomné vyjadrenie v ktorom uvádza, že nesúhlasí so zverením maloletej pani Z. A., nakoľko je u nich nedostatočná hygiena, majú vši a starý otec bol súdne trestaný, preto navrhuje ponechať dieťa v starostlivosti matky.

Dňa 23.6.2016 podala matka maloletej návrh na nariadenie predbežného opatrenia, v ktorom uvádza, že žiada, aby bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti, alebo do pestúnskej starostlivosti, nakoľko matke v Zariadení núdzového bývania pre ženy - H., Q.. L. van U. XXX/X, D. X. skončila zmluva o ubytovaní dňa 30.6.2016, pretože matka opakovane porušila poriadok zariadenia. Matka nemá kam s mal. X. ísť, uviedla, že uznáva, že ju výchovne nezvláda, okrem rodičovského príspevku nemá žiadny príjem a keď bude mať maloletú u seba, nebude môcť pracovať, aby zarobila na výživné pre svoje ďalšie dve deti. Matka uviedla, že ku svojim rodičom do F. Y. nemôže ísť, pretože starý otec je zlý, bítaval matku, keď bola tehotná, z ich domácnosti bola matke vzatá ďalšia dcéra mal. T., pretože je u nich neporiadok, špina a neustály krik. Súrodenci matky neprichádzajú do úvahy, pretože žijú pri starom otcovi. Otec maloletej býva so svojou matkou, ktorá je chorá, maloletá nemá k nemu vytvorený vzťah, doteraz nevychoval žiadne dieťa a nevedel by jej zabezpečiť riadnu výchovu.

Súd vyzval kolízneho opatrovníka na podanie správy a vyjadrenie sa k návrhu matky na nariadenie predbežného opatrenia.

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín v podaní zo dňa 30.6.2016 uviedol, že M. A. je matkou mal. X. A., nar. XX.XX.XXXX, mal. T. A., nar. XX.XX.XXXX a mal. X. K., nar. XX.XX.XXXX. J.. X. bola zverená do náhradnej osobnej starostlivosti sestre otca dieťaťa. J.. T. bola rozsudkom Okresného súdu Partizánske č. k. 4P/29/2015-84 zverená do pestúnskej starostlivosti. Pokiaľ ide o mal. X., nar. XX.X.XXXX, matka sa s ňou najskôr zdržiavala v Krízovom centre A.. Rozsudkom Okresného súdu Považská Bystrica č.k. 3P/29/2015-32 zo dňa 16.6.2015 súd zveril maloletú do osobnej starostlivosti matke a nad výchovou maloletej nariadil dohľad. Po skončení pobytu v KC A. dňa 21.8.2015, bola matka aj s maloletou prijatá do Zariadenia núdzového bývania H. D. X.. V tomto zariadení bola matka s maloletou navštevovaná Úradom práce Trenčín, z dôvodu nariadeného dohľadu. V čase šetrenia dňa 20.1.2016 sa matka snažila zabezpečovať starostlivosť o maloletú, matka mala uzatvorenú zmluvu o pobyte v zariadení do augusta 2016. Zmluvu bolo možné predĺžiť až na tri roky. Otec maloletej býva v F. Y., je dlhodobo nezamestnaný, matku a maloletú nedokázal zabezpečiť, preto bývajú v zariadení núdzového bývania. Starí rodičia A. podávajú dokola na súdy rôzne návrhy vo veci maloletých detí M. A.. V ich domácnosti je však hygienický štandard na veľmi nízkej úrovni, ich domáce rodinné prostredie nie je usporiadané na výchovu a život maloletého dieťaťa. Rodinné pomery u starých rodičov A. sú labilné, nakoľko sa sama stará matka bojí reakcií zo strany starého otca maloletej. Policajné zásahy na adrese starých rodičov A. nie sú ojedinelé či výnimočné. Problémom v rodine je totiž agresivita zo strany starého otca, ktorá bola prítomná v rodine v minulosti a pretrváva dodnes. Súdom určený dohľad nad maloletou plnil svoj účel približne do mesiaca máj 2016, kedy v zariadení začali evidovať negatívne skutočnosti ohľadom správania sa matky maloletej a jej nedostatočnej starostlivosti o maloletú X.. Matka vyhľadávala konflikty v zariadení s inými klientkami, nedokázala prijať žiadnu kritiku vo veci zabezpečovania starostlivosti o maloletú, smerom k maloletej tú, dostatočne nepodnecovala k fyzickej a k psychickej aktivite vzhľadom na vek a potreby dieťaťa. Podľa správy zo zariadenia z mesiaca 5/2016, mala matka fyzicky a verbálne napadnúť inú klientku, dňa 10.3.2016 fyzicky a verbálne napadla inú tehotnú klientku a dňa 8.5.2016 fyzicky matka maloletej napadla 3 ročného chlapca inej klientky.

Zariadenie zhodnotilo, že vzhľadom na vek maloletej, ktorá si už vyžaduje od matky viac pozornosti, tá jej ju nie je schopná alebo ochotná poskytovať. Maloletá mala zapareniny, matka maloletej pravidelne nekúpala, bez dozoru s ňou nešla ani na dvor. Matka nakoniec sama priznala, že nie je schopná samostatne fungovať ako matka, čo potvrdilo aj zariadenie. Preto matka podala predmetný návrh na nariadenie predbežného opatrenia. V čase poslednej návštevy dňa 18.5.2016 bolo už zrejmé, že matka prestala zvládať zabezpečovať starostlivosť o maloletej a tiež nie je schopná prijať akúkoľvek kritiku k zabezpečeniu starostlivosti. Matka bola dôrazne upozornená nato, že ak sa veci nezmenia, maloletá jej bude odobratá. Dňa 20.6.2016 bola úradu práce doručená ďalšia správa na klientku M. A., kde zariadenie núdzového bývania konštatuje, že matka maloletej bude musieť zariadenie opustiť dňa 1.7.2016. Pretože je maloletá dosiaľ zverená do osobnej starostlivosti matky a nad jej starostlivosťou je nariadený dohľad a tiež vzhľadom na skutočnosti, že nikto iný, ani otec a ani starí rodičia nie sú schopní zabezpečovať maloletej riadnu starostlivosť je toho času v najlepšom záujme maloletej, jej umiestnenie do detského domova. Preto úrad práce navrhuje, aby Okresný súd Trnava urýchlene predbežným opatrením rozhodol o umiestnení maloletej X. K., nar. XX.XX.XXXX, do Detského domova v Prievidzi, ktoré je v súčasnosti najvhodnejším zariadením pre maloletej.

K predmetnému návrhu, Úrad práce Trenčín pripojil kópie správy ZNB- H. zo dňa 25.5.2016 a zo dňa 24.6.2016 ako aj záznam z návštevy matky dňa 18.5.2016.

Podľa § 74 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku, pred začatím konania môže súd nariadiť predbežné opatrenie, ak je potrebné, aby dočasne boli upravené pomery účastníkov, alebo ak je obava, že by výkon súdneho rozhodnutia bol ohrozený.

Podľa § 102 ods. 1 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz. V záujme maloletého dieťaťa môže súd po začatí konania vo veci starostlivosti súdu o maloletej na návrh nariadiť predbežným opatrením účastníkovi, aby do času rozhodnutia vo veci úpravy pomerov maloletého dieťaťa zabezpečoval osobnú starostlivosť o dieťa, ktoré je v čase podania návrhu umiestnené v zariadení na výkon rozhodnutia súdu. Ak súd rozhoduje o predbežnom opatrení podľa druhej vety, o návrhu na predbežné opatrenie rozhodne najneskôr do 30 dní od podania návrhu; ustanovenia § 75 až 77 sa použijú primerane.

Podľa § 75 ods. 1, 6 a 8 Občianskeho súdneho poriadku, predbežné opatrenie nariadi súd na návrh. Návrh nie je potrebný, ak ide o predbežné opatrenie na konanie, ktoré môže súd začať i bez návrhu (1). Súd môže vydať rozhodnutie o predbežnom opatrení aj bez výsluchu účastníkov a bez nariadenia pojednávania (6). O nariadení predbežného opatrenia rozhodne súd aj bez vyjadrenia ostatných účastníkov. Návrh na nariadenie predbežného opatrenia doručí súd ostatným účastníkom až spolu s uznesením, ktorým bolo predbežné opatrenie nariadené. Ak bol návrh na nariadenie predbežného opatrenia odmietnutý alebo zamietnutý, nedoručuje súd ostatným účastníkom uznesenie o jeho odmietnutí alebo zamietnutí, ani prípadné odvolanie navrhovateľa; uznesenie odvolacieho súdu im doručí, len ak ním bolo nariadené predbežné opatrenie (8).

Podľa § 76 ods. 1 písm. b) Občianskeho súdneho poriadku, predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby odovzdal dieťa do starostlivosti druhého z rodičov alebo do starostlivosti toho, koho označí súd, alebo do striedavej osobnej starostlivosti.

Podľa § 75 ods. 5 veta prvá Občianskeho súdneho poriadku, ak súd rozhoduje o návrhu na nariadenie predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. b), rozhodne najneskôr do siedmich dní od doručenia návrhu, ktorý má náležitosti podľa odseku 2.

Podľa § 54 ods. 2 Zákona o rodine, súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 54 ods. 4 a 5 Zákona o rodine, súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná (4). Súd v rozhodnutí, ktorým nariaduje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o nariadení ústavnej starostlivosti súd vždy prihliadne na záujem maloletého dieťaťa, najmä na citové väzby maloletého dieťaťa k súrodencom a na ich zachovanie (5).

Podľa § 76 ods. 4 Občianskeho súdneho poriadku, ak súd návrhu na nariadenie predbežného opatrenia v celom rozsahu vyhovie a stotožňuje sa so skutkovými a s právnymi dôvodmi návrhu na nariadenie predbežného opatrenia, súd to skonštatuje v odôvodnení a ďalšie dôvody nemusí uvádzať.

Vo veci starostlivosti súdu o maloletú X. podali návrh na nariadenie predbežného opatrenia jednak matka maloletej, s tým, že jej končí dňa 30.6.2016 ubytovanie v ZNB - H., s maloletou následne nemá kam ísť a sama starostlivosť o maloletú nedokáže zabezpečiť. Matka navrhovala predbežným opatrením maloletú zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Zároveň podal návrh na nariadenie predbežného opatrenia Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín, ktorý vzhľadom na skutočnosť, že matka nedokáže zabezpečiť riadnu výchovu a starostlivosť o maloletú a vzhľadom na to, že dlhodobým šetrením zistili, že nikto iný, ani otec a ani starí rodičia nie sú schopní zabezpečiť maloletej riadnu starostlivosť, navrhovali maloletú predbežným opatrením umiestniť do Detského domova Prievidza, ktoré je v súčasnosti najvhodnejším zariadením pre maloletú.

Zmyslom predbežného opatrenia je poskytnutie dočasnej ochrany oprávnenému účastníkovi a zabrániť ďalšiemu zhoršovaniu jeho postavenia. Z jeho predbežného charakteru vyplýva, že pred jeho nariadením nemusí súd zistiť všetky skutočnosti, ktoré sú potrebné na vydanie konečného rozhodnutia. Pre nariadenie predbežného opatrenia sa predpokladá, aby sa aspoň osvedčila (nie dokázala) danosť existencie určitého práva, resp. že je toto právo porušené alebo ohrozené a aby neboli vážnejšie pochybnosti o potrebe predbežnej úpravy.

V danej veci súd dospel k záveru, že je potrebné dočasne upraviť práva a povinnosti k maloletej X. predbežným opatrením, pretože z vyjadrení matky ako aj kolízneho opatrovníka je zrejmé, že matka, ktorej bola maloletá zverená do osobnej starostlivosti v súčasnosti nedokáže zabezpečiť riadnu starostlivosť o maloletú, matka s maloletou od 1.7.2016 nemá kde bývať, podľa kolízneho opatrovníka v súčasnosti zatiaľ nebola zistená iná vhodná osoba, ktorá by dokázala zabezpečiť starostlivosť o maloletú. Súd má preto za dostatočne osvedčené splnenie základných zákonných podmienok na vydanie predbežného opatrenia, preto súd uložil matke povinnosť maloletú dočasne odovzdať do starostlivosti nahrádzajúcej jej starostlivosť, do Detského domova Prievidza, v zmysle odporúčania Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín. V štádiu rozhodovania o predbežnom opatrení, ktorým je potrebné urýchlene riešiť situáciu maloletej, ktorej výchova a výživa sú vážne ohrozené, je nateraz vhodnejšie dočasné umiestnenie maloletej do ústavnej starostlivosti, t. j. do Detského domova Prievidza, pretože súdu nie je z obsahu spisového materiálu týkajúceho sa maloletej X., známa iná vhodná osoba tak, aby bolo možné maloletú zveriť do matkou navrhovanej náhradnej osobnej starostlivosti, či pestúnskej starostlivosti. Preto súd vyhovel návrhu Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Trenčín na nariadenie predbežného opatrenia, naopak návrh matky na nariadenie predbežného opatrenia, ktorým by bola maloletá zverená do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti zamietol ako predčasný. Súd sa bude vo veci samej zaoberať otázkou najvhodnejšej starostlivosti o maloletú X., kde po prešetrení pomerov na strane maloletej a jej rodinných príslušníkov rozhodne o tom, či je vhodné maloletú ponechať v starostlivosti matky, alebo ju možno zveriť do osobnej starostlivosti otca, prípadne do náhradnej osobnej starostlivosti inej fyzickej osoby ako rodiča, resp. do pestúnskej starostlivosti, alebo je nutné nad maloletou nariadiť ústavnú starostlivosť.

Vzhľadom na uvedené v súlade s citovanými zákonnými ustanoveniami súd rozhodol o nariadení predbežného opatrenia tak, ako je uvedené vo výroku tohto uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je možné podať odvolanie do 15 dní od jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Z odvolania musí byť zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje a musí byť podpísané a datované. Ďalej musí byť v odvolaní uvedené, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis.

Ak povinný dobrovoľne neplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zák. č. 233/1995 Z. z.; ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia.